

Aan de voorzitter en (plv.) leden van de
Vaste Commissie voor Justitie en Veiligheid
van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Briefnummer
17/11.109/KK/AB

Den Haag
8 november 2017

Onderwerp
Implementatiewet richtlijn pakketreizen

Telefoonnummer
070 3490328
E-mail
gastvrijnederland@vnoncw-mkb.nl

Geachte dames en heren,

Met het oog op de plenaire behandeling van de Implementatiewet richtlijn pakketreizen en gekoppelde reisarrangementen (34 688) op 9 november 2017, treft u hierbij de reactie van Gastvrij Nederland aan.

Per 1 januari 2018 dient in Nederland de gewijzigde Wet op de Pakketreisovereenkomst en gekoppeld reisarrangement van kracht te worden. Alle toeristische- en reisondernemers hebben aansluitend tot 1 juli 2018 de tijd om de nieuwe regels daadwerkelijk te implementeren. Deze wet is een intrinsiek gevolg van de uit 2015 daterende Europese richtlijn Pakketreizen (EU) 2015/2302.

De gastvrijheidssector maakt zich zorgen over de effecten van de richtlijn op de toeristische diensten die worden aangeboden door ondernemers in de horeca, watersport, recreatie en evenementensector in Nederland. Het doel van deze regeling is (en moet zijn) de volledige reis bestaande uit meerdere reisdienstblokken vanuit meerdere reisdienstverleners te borgen voor de consument in het geval één reisdienstverlener in de keten omvalt. Volgens de voorliggende regeling dienen partijen die verschillende diensten als een reis aanbieden en organiseren zonder gebruikmaking van andere schakels (aanbieders) ook een garantstelling te hebben en onderhouden voor het geval zij zelf failliet gaan.

Gastvrij Nederland is gelieerd aan VNO-NCW en MKB Nederland

ANVR, ANWB, CLC VECTA Centrum voor Live Communication, Club van Elf, FC Federatie van Werkgevers in de Cultuur, HISWA-Vereniging, Koninklijke Horeca Nederland, IDEA Independent Dutch Eventmarketing Association, Koninklijk Nederlands Vervoer, NBTC Holland Marketing, Nederlandse Vereniging van Dierentuinen, Nederlandse Vereniging van Golfaccommodaties (NVG), Royal Schiphol Group, RECRON, Vereniging van Evenementenmakers, Vereniging Vrije Theater Producenten VVTP en VVV Nederland

Gastvrij Nederland vraagt juist hierom aandacht voor de extra belasting die dit met zich meebrengt voor een specifieke groep individuele (mkb-)bedrijven en vraagt uw commissie de minister te vragen tijdig nader te bezien wat de effecten van deze regeling zijn.

Naar verwachting zullen zo'n 10.000 – 15.000 ondernemingen onder de nieuwe wetgeving vallen die niet door de huidige wetgeving geraakt worden. Dat is ruim éénvijfde van het totaal aantal ondernemers dat in de sector actief is. Voor deze kleinere mkb-bedrijven (tot 10 werknemers), bestaan op dit moment nog onvoldoende betaalbare arrangementen en beperkte mogelijkheden om aan de eisen van de insolventieregelingen te voldoen. Daarbij worden deze bedrijven onevenredig zwaar belast met informatieverplichtingen.

Interpretatie

De richtlijn is opgesteld met maximale harmonisatie, waardoor de mogelijkheid om in de Nederlandse wetgeving een extra 'kop' op de richtlijn te zetten, beperkt is. Dit versterkt het Europese level playing field. Binnen deze harmonisatie is interpretatie van definities echter mogelijk.

Zo heeft de Duitse overheid besloten een andere interpretatie te geven aan de term "gekoppelde reisarrangement" uit de Europese richtlijn dan de Nederlandse wetgever, waarmee een stuk rechtsongelijkheid ontstaat tussen Duitse ondernemers en Nederlandse ondernemers. De Duitse interpretatie is dat als er niet voor een totaalprijs wordt verkocht, er dan geen pakketreis maar juist een gekoppeld reisarrangement tot stand komt, waarbij de bemiddelaar dan ook geen reisorganisatorverantwoordelijkheid draagt. Hoewel Gastvrij Nederland sympathie heeft voor de Duitse interpretatie, wenst Gastvrij Nederland bovenal gelijkheid (en duidelijkheid) voor ondernemers uit verschillende lidstaten. Dit klemt te meer daar in dit geval ook nog eens sprake is van buurlanden.

Gastvrij Nederland vraagt zich af waarom de Nederlandse overheid niet een soortgelijke interpretatie heeft gehanteerd. Gastvrij Nederland bepleit dat de reden voor dit verschil nader wordt geduid door de overheid.

Onduidelijkheden

In de sector bestaat onduidelijkheid over de reikwijdte van de richtlijn. Ook is er nog geen verduidelijking van het bereik van een aantal nieuwe begrippen over pakketten en LTA's (Linked Travel Arrangements). Daarnaast maakt Gastvrij Nederland zich nadrukkelijk zorgen over de incompatibiliteit van vereiste gegevensuitwisseling tussen handelaren in een gekoppeld reisarrangement binnen de richtlijn pakketreizen vanaf 1 juli 2018 met de beperkingen die daaraan juist worden opgelegd met de Algemene Verordening Gegevensbescherming die gaat gelden vanaf 25 mei 2018.

Gastvrij Nederland is positief over de wijze waarop de ministers van J&V en EZK de sector willen ondersteunen bij het implementeren van de wet. Er wordt – in samenspraak met de sector – een instrument ontworpen met als doel ondernemers te faciliteren.

Dit laat onverlet dat ook met een tool niet alle onduidelijkheden worden weggenomen. De consequentie is dat uiteindelijk een rechter (in het uiterste geval het Europese Hof van Justitie) uitspraak moet doen in casussen waarvan nu reeds op voorhand niet helder is of een ondernemer wel of niet onder de wetgeving valt en aan de daaruit voortvloeiende verplichtingen dient te voldoen. Een richtlijn introduceert natuurlijk vaker nieuwe begrippen in nationale wetgeving, maar van de wetgever mag nadrukkelijk duidelijkheid worden verlangd, zodat ondernemers weten waaraan ze toe zijn.

Bovendien wordt de Autoriteit Consument en Markt aangewezen toezicht te houden op de juiste naleving van de Wet op de Pakketreisovereenkomst en gekoppeld reisarrangement en kan zij boetes uitdelen als zij van mening is dat ondernemers niet conform de wet handelen. Daarmee dreigt de sector de dupe te worden van onduidelijkheid in richtlijn en implementatiewetgeving.

Kan-bepalingen

Gastvrij Nederland is het eens met de wetgever dat de zgn. kan-bepalingen uit de Europese Richtlijn Pakketreizen niet worden vertaald naar de Implementatiewet richtlijn pakketreizen en gekoppelde reisarrangementen.

Gastvrijheid en economisch belang

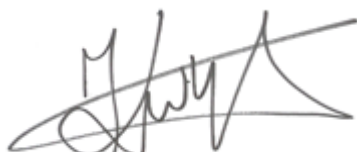
De gastvrijheidssector bestaat uit alle organisaties en ondernemingen die zich bezighouden met toerisme, recreatie, horeca en vrije tijd, attracties, waterrecreatie en omvat tevens de cultuursector, waaronder musea, podia, festivals en andere culturele voorzieningen.

Het is een sector die sterk bijdraagt aan de Nederlandse economie met een jaarlijkse omzet van 75,7 miljard euro aan bestedingen. Daarnaast zorgde de sector in 2016 met ruim 641.000 banen voor 6,4 procent van het totaal aantal banen in Nederland. Wil de sector kunnen functioneren, innoveren en groeien, is duidelijke en praktisch uitvoerbare wet- en regelgeving noodzakelijk.

Een afschrift van deze brief wordt gestuurd naar de ministers van Justitie en Veiligheid, Economische Zaken en Klimaat en de Vaste Commissie voor Economische Zaken en Klimaat.

Gastvrij Nederland is gaarne bereid de brief mondeling toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Drs. J.C.T. van Wijk
Voorzitter Gastvrij Nederland